

NOPEUS

• Nopeus tilanteen mukaan

Hyvissä oloissa ja kuivalla tien pinnalla pitäisi olla turvallista liikkua rajoitusten mukaisilla nopeuksilla. Näin lainsäätäjä on ajatellut. Viime kädessä nopeuden säätely jää aina kuljettajan harteille. Se onnistuu useimmiten pelkällä kaasupolkimen käytöllä. Tilanteiden tai kelin muuttuessa jo pienikin nopeuden alen-

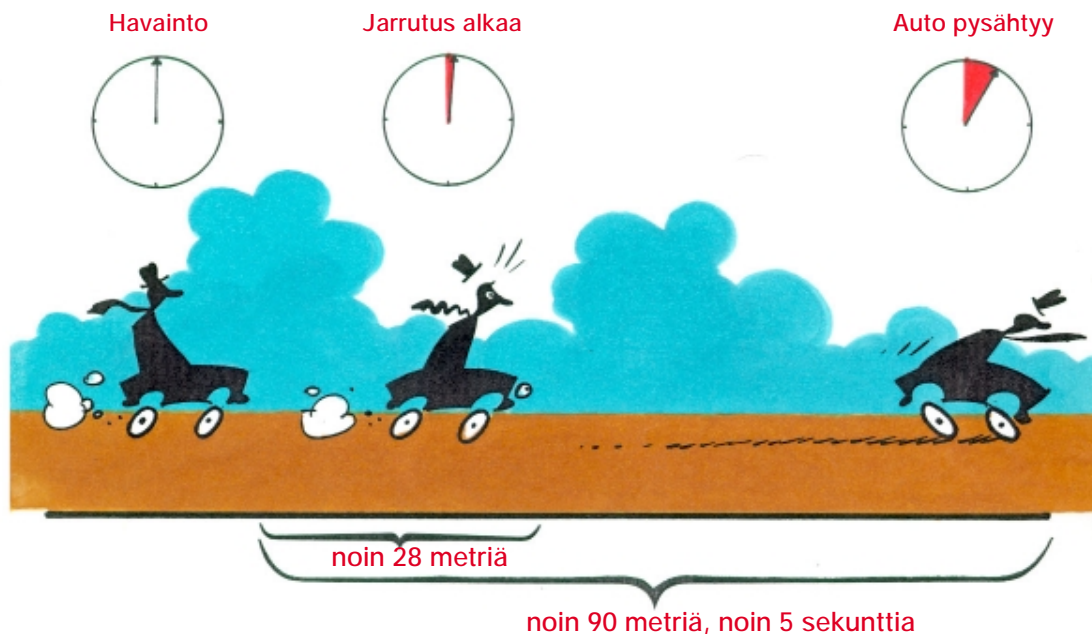
taminen lisää kuljettajan mahdollisuuksia selviytyä, koska

- oikeiden havaintojen tekemiseen jää enemmän aikaa
- pysähtymismatka ja aika lyhenee
- mahdollisuus hallita auto täpärissä tilanteissa paranee
- törmäyksessä seuraukset lievenevät

Pysähtyminen vaatii aikaa ja tilaa

Tavalliselta kuljettajalta kuluu äkkitilanteessa vähintään sekunti vaaran havaitsemisesta jarrupolkimen painamiseen (reaktioaika). Esimerkiksi 100 km/h:n

nopeudessa auto kulkee sekunnin aikana 28 metriä. Hyvällä kesäkelillä jarrutusmatka tästä nopeudesta on noin 60 metriä ja aikaa kuluu neljä sekuntia.

Auton pysäyttämiseen 100 km/h nopeudesta tarvitaan hyvissäkin oloissa yllättävän paljon aikaa ja matkaa: viisi sekuntia ja 90 metriä. Kuorma- ja linja-autoilla pysähtymismatkat ovat vieläkin pitempiä.

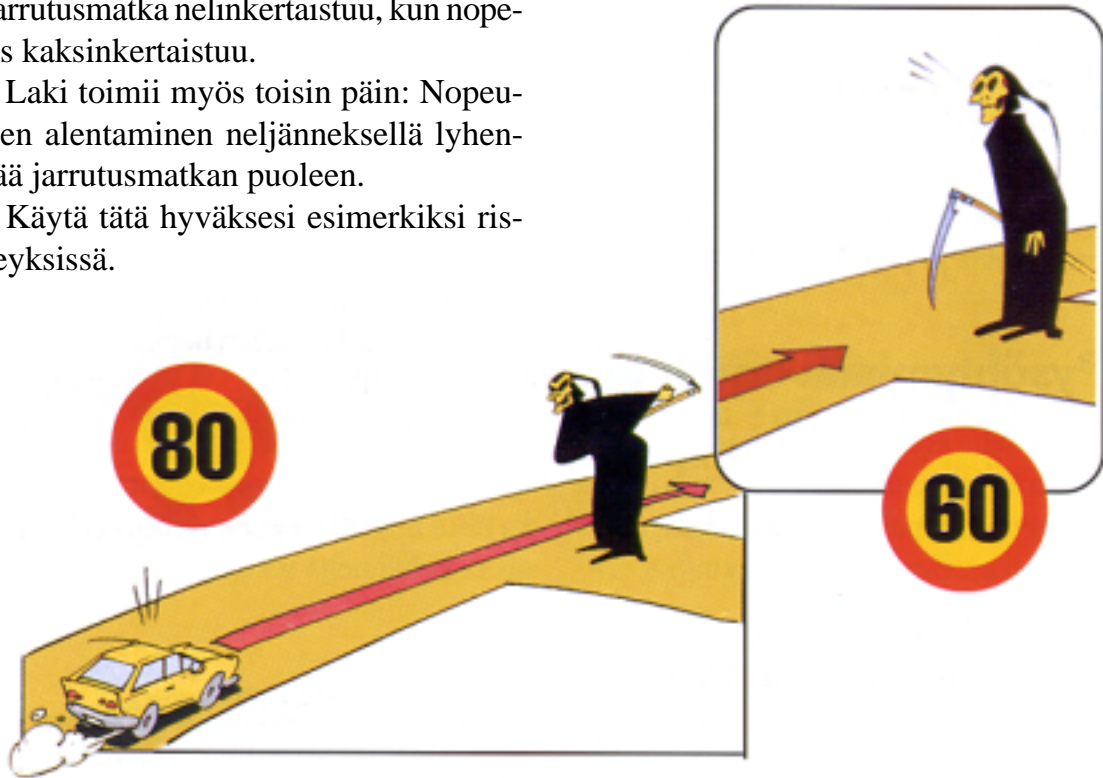
NOPEUS

Vartti pois vauhdista -jarrutusmatkasi lyhenee puoleen

Ajonopeudella on suuri vaikutus jarrutusmatkaan. Fysiikan lain mukaan jarrutusmatka nelinkertaistuu, kun nopeus kaksinkertaistuu.

Laki toimii myös toisin päin: Nopeuden alentaminen neljänneksellä lyhentää jarrutusmatkan puoleen.

Käytä tätä hyväksesi esimerkiksi risteyksissä.

Vauhti vähenee hitaasti

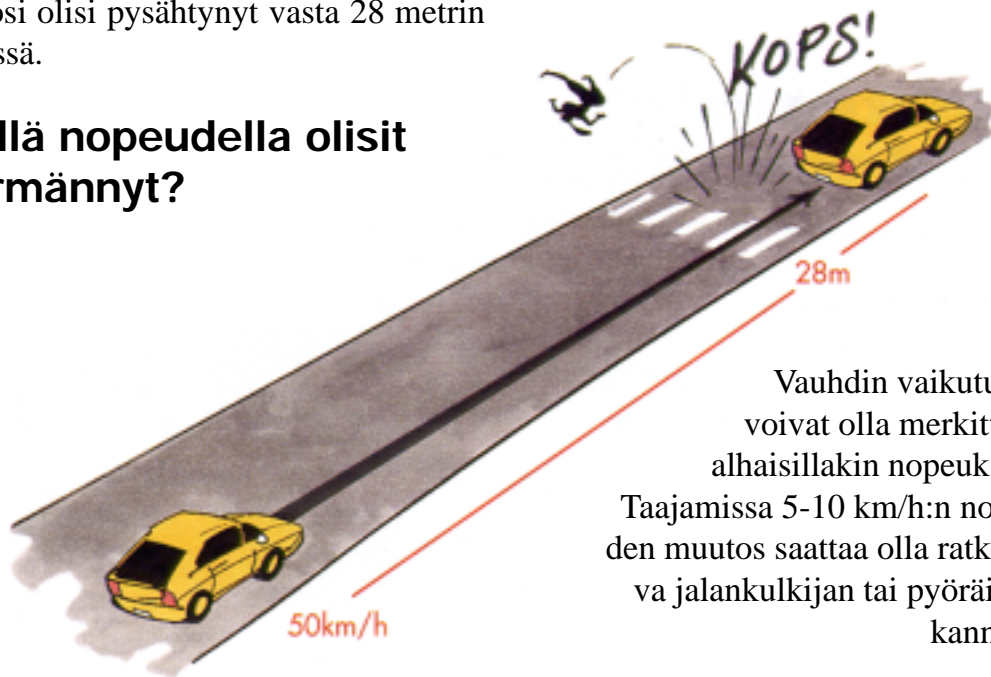
Esimerkki:

Lähestyt suojatietä 40 km/h:n nopeudella ja jalankulkija ilmestyy eteesi noin 20 metrin päässä. Saat juuri ja juuri pysäytettyä autosi. Jos nopeutesi olisi ollut 50 km/h, se ei olisi enää onnistunut.

NOPEUS

Olisit törmännyt jalankulkijaan, koska autosi olisi pysähtynyt vasta 28 metrin päässä.

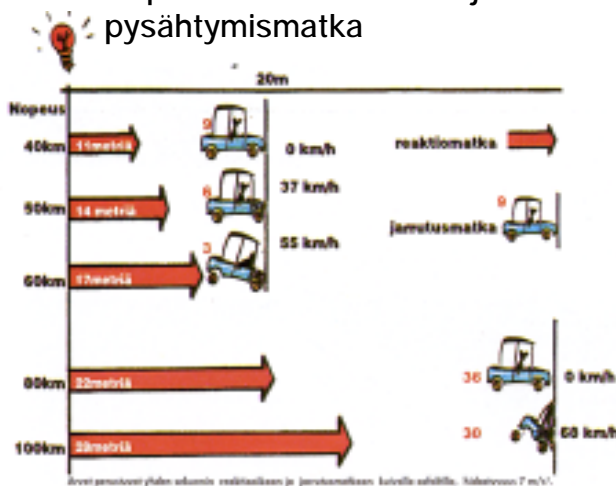
Millä nopeudella olisit törmännyt?

Vauhdin vaikutukset voivat olla merkittäviä alhaisillakin nopeuksilla. Taajamissa 5-10 km/h:n nopeuden muutos saattaa olla ratkaiseva jalankulkijan tai pyöräilijän kannalta.

... Olisit törmännyt jalankulkijaan 37 km/h:n nopeudella.

Nopeuden väheneminen ja pysähtymismatka

Jos nopeutesi olisi ollut 60 km/h, olisit törmännyt 55 km/h nopeudella. Entä, jos verrataan muita nopeuksia:

Sillä kohtaa, missä auto pysähtyy 80km/h nopeudesta, 100km/h ajavalla on vielä vauhtia 68 km/h.

§ Tilannenopeus

Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon otaen muun ohella tienkunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä liikenneolosuhteet. Nopeus on pidettävä sellaisena, että kuljettaja säilyttää ajoneuvon hallinnan. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan ajoradan näkyvällä osalla ja kaikissa ennalta arvattavissa tilanteissa.

Tieliikennelaki:23§